

καιρὸν τῶν μαθητῶν τινα τῆς Σχολῆς (κατὰ τὸν Κούμαν) προσωρινὸν διάδοχον, οὗ τὸ ὄνομα ἀγνοεῖται, ἕως ἂν εὑρεθῆτελειότερος διδάσκαλος. Κατὰ δὲ τὸ 1809 Σχολάρχης καθίσταται Στέφανος ὁ Δούγκας, Τυρναβίτης τὴν πατρίδα, μαθητῆς τοῦ σοφοῦ Πεζάρου, μετὰ ταῦτα εἰς Γερμανίαν τελειοποιήσας τὰς μαθηματικὰς αὐτοῦ γνώσεις, καὶ εἰς Ἰάσιον ἀκούσας τὸν περίφημον φιλόσοφον Σχελίγγιον. Ὁ ἀνὴρ οὗτος πολλὰ καὶ καλὰ προανήγγελλε τὰ προοίμια, καὶ ἦν ἱκανὸς νὰ εἰσαγάγῃ ἐκεῖθεν εἰς τὸ γένος αὐτοῦ πολλὰς ὠφελίμους γνώσεις τῆς Γερμανίας, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ μείνῃ ἐπὶ πολὺ ἐπὶ τῆς νέας του θέσεως. Ἐπειδὴ ὁ προστάτης τῆς Σχολῆς Δημήτριος Μουρούζης τότε ἔλειπεν εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς Σούμλης, ὁ Δούγκας, μὴ δυνθεις ν' ἀντιπαλαίσῃ κατὰ τῶν μυρίων μηχανορραφιῶν, παρήτησε τὴν Σχολὴν μετὰ ἑνιαυτὸν ἕνα (τῷ 1810). Τίς ὁ διαδεξάμενος αὐτὸν, ἀδῆλον. Ἴσως εἶναι ὁ Ἰωάννης ὁ Παλαμᾶς, οὗ μνημονεύει Κωνσταντῖνος ὁ Σάθας ἐν τῇ Νεοελληνικῇ Φιλολογίᾳ σχολάρχησαντα μέχρι τοῦ 1812. Μετὰ τοῦτον φαίνεται γενόμενος Σχολάρχης Νικόλαος ὁ Λογάδης, ὁ διδάσκων τὰ Γραμματικὰ καὶ Ἐγκύκλια. Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1813 προσεκλήθη ἐκ Σμύρνης ὁ ἐλλόγιμος Κούμας ἵν' ἀναλάβῃ τὴν τῶν Μαθηματικῶν καὶ τῆς Φιλοσοφίας διδασκαλίαν, καὶ καθ' ἃ αὐτὸς διηγεῖται, εὔρεν ἐκεῖ διδάσκοντα τὴν ἑλληνικὴν Νικόλαον τὸν Λογάδην, εἰς ὃν μετὰ ταῦτα ἐπετράπη νὰ ἀποχωρήσῃ τῆς διδασκαλίας, ἵνα οὕτω ἀνετίωτερον ἀσχολῆται εἰς τὴν σύνταξιν καὶ διόρθωσιν τῆς Κιβωτοῦ. Τότε δὲ καὶ ἡ τῶν Γραμματικῶν διδασκαλία ἀνετέθη τῷ Κούμα. Ἡ μέθοδος ἦν οὗτος μετεχειρίσθη πρὸς διδασκαλίαν τῶν ἑλληνικῶν κατέπληξε πάντας· ἦν ἀπλουστάτη, ὅλως διάφορος τῆς συνήθους μεθόδου. Τοῦ χρόνου προϊόντος ἐφάνη τὸ εὐκόλον καὶ λυσιτελεῖς τῆς μεθόδου ταύτης· ἀλλὰ μὴ δυνή-